

LEGE

privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Art. 1 Obiectul și domeniul de aplicare

Prezenta lege prevede normele necesare pentru a asigura că orice persoană care a suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a legislației în materie de concurență de către o întreprindere sau o asociație de întreprinderi își poate exercita în mod efectiv dreptul de a solicita respectivei întreprinderi sau asociații de întreprinderi o despăgubire integrală pentru prejudiciul respectiv.

Art. 2 Definiții

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) *acțiune în despăgubire* - o acțiune în temeiul legislației naționale prin care o cerere de despăgubiri este adusă în fața unei instanțe de către o parte care pretinde a fi prejudiciată sau de către o persoană care acționează în numele uneia sau mai multor părți care pretind a fi prejudiciate, în cazul în care legislația în materie de concurență prevede această posibilitate, sau de către o persoană fizică sau juridică ce i-a succedat în drepturi părții care a pretins a fi fost prejudiciată, inclusiv persoana care a achiziționat drepturile litigioase;
- b) *autoritate de concurență* - Comisia Europeană sau o autoritate națională de concurență desemnată de un stat membru UE în conformitate cu articolul 35 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 sau ambele, în funcție de context;
- c) *autorul încălcării* - o întreprindere sau o asociație de întreprinderi care a săvârșit o încălcare a legislației în materie de concurență;
- d) *beneficiar de imunitate* - o întreprindere sau o persoană fizică căreia i s-a acordat imunitate la amendă de către o autoritate de concurență în cadrul unui program de clemență;
- e) *cartel* - o înțelegere sau o practică concertată între doi sau mai mulți concurenți care urmărește coordonarea comportamentului concurențial al acestora pe piață sau influențarea parametrilor relevanți ai concurenței prin practici care includ, printre altele, fixarea sau coordonarea prețurilor de achiziție sau de vânzare sau a altor condiții comerciale, inclusiv în legătură cu drepturile de proprietate intelectuală, alocarea cotelor de producție sau de vânzare, împărțirea piețelor și a clienților, inclusiv manipularea procedurilor de cerere de oferte, restricționări ale importurilor sau exporturilor sau acțiuni anticoncurențiale împotriva altor concurenți;
- f) *cerere de despăgubiri* - o cerere de despăgubiri pentru prejudiciul cauzat de o încălcare a legislației în materie de concurență;

- g) *Consiliul Concurenței* - autoritatea națională înființată potrivit Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, responsabilă cu aplicarea legislației în materie de concurență;
- h) *cumpărător direct* - o persoană fizică sau juridică care a achiziționat direct de la autorul încălcării produse sau servicii care au făcut obiectul unei încălcări a legislației în materie de concurență;
- i) *cumpărător indirect* - o persoană fizică sau juridică care a achiziționat, nu în mod direct de la autorul încălcării, ci de la un cumpărător direct sau de la un cumpărător ulterior, produse sau servicii care au făcut obiectul unei încălcări a legislației în materie de concurență sau produse sau servicii rezultând din bunurile sau serviciile respective sau conținând astfel de bunuri sau servicii.
- j) *declarație de clemență* - informațiile sau înregistrările acestora furnizate în mod voluntar unei autorități de concurență, în scris sau oral, de către o întreprindere sau o persoană fizică sau în numele acesteia, care prezintă cunoștințele întreprinderii sau ale persoanei fizice în cauză cu privire la un cartel și propriul rol în cadrul acestuia și care au fost redactate în mod specific pentru a fi înaintate autorității de concurență în vederea obținerii imunității la amendă sau a unei reduceri a cuantumului amenzii în cadrul unui program de clemență, neincluzând informațiile preexistente;
- k) *decizie de constatare a unei încălcări* - o decizie a unei autorități de concurență sau a unei instanțe judecătorești prin care se constată o încălcare a legislației în materie de concurență;
- l) *decizie definitivă de constatare a unei încălcări* - o decizie definitivă de constatare a unei încălcări a legislației în materie de concurență, care nu poate sau nu mai poate fi contestată prin mijloace obișnuite;
- m) *informații preexistente* - probe care există indiferent de procedurile unei autorități de concurență, indiferent dacă aceste informații se află sau nu în dosarul unei autorități în materie de concurență;
- n) *instanță judecătorească* - o instanță națională care are competență, prin căi de atac ordinare, de a exercita controlul judiciar asupra deciziilor unei autorități naționale în materie de concurență sau controlul judiciar asupra hotărârilor judecătorești privind deciziile respective, indiferent dacă instanța respectivă are competența de constatare a unei încălcări a legislației în materie de concurență;
- o) *instanță* - instanța română competentă, potrivit legii, să se pronunțe asupra cererilor de despagubire în materie de concurență;
- p) *încălcarea legislației în materie de concurență* - o încălcare a art. 101 sau 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) sau a legislației naționale în materie de concurență;
- q) *întreprindere* - orice entitate economică angajată într-o activitate constând în oferirea de bunuri sau de servicii pe o piață dată, indiferent de statutul său juridic și de modul de finanțare, astfel cum este definită în jurisprudența Uniunii Europene;
- r) *legislația națională în materie de concurență* - dispozițiile Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, care urmăresc predominant același obiectiv ca art. 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și care sunt aplicate aceleiași cauze și în paralel cu legislația Uniunii în materie de concurență în conformitate cu art. 3 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, excluzând dispozițiile de drept național care impun sancțiuni penale persoanelor fizice, cu excepția cazului în care aceste sancțiuni penale constituie mijloacele de a asigura respectarea normelor de concurență aplicabile întreprinderilor;

- s) *parte prejudiciată* - o persoană care a suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a legislației în materie de concurență;
- t) *probă* orice tip de mijloace de probă admisibile înaintea instanței naționale sesizate, în special documente și orice alte elemente care conțin informații, indiferent de mediul de stocare a acestora;
- u) *program de clemență* - un program privind aplicarea art.101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene sau a art. 5 din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, în baza căruia un participant la o înțelegere secretă de tip cartel, în mod independent de celelalte întreprinderi implicate în cartel, cooperează în cadrul unei investigații desfășurate de o autoritate de concurență, furnizând în mod voluntar informații pe care le are acesta despre cartel și rolul său în cadrul cartelului, primind în schimb, printr-o decizie sau prin întreruperea procedurilor, imunitate la amenzi sau o reducere a cuantumului amenzilor care ar urma să fie impuse pentru implicarea sa în cartel;
- v) *propunere de tranzacție* - informarea voluntară a unei autorități de concurență de către o întreprindere, care cuprinde recunoașterea sau renunțarea la litigiu de către întreprinderea în cauză, cu privire la participarea sa la o încălcare a legislației în materie de concurență și asumarea răspunderii sale pentru încălcarea respectivă, informare redactată în mod specific pentru ca autoritatea de concurență să poată aplica o procedură simplificată sau accelerată;
- w) *suprapreț* - diferența dintre prețul plătit în realitate și prețul care ar fi prevalat în absența unei încălcări a legislației în materie de concurență;
- x) *soluționare consensuală a litigiului* - orice mecanism care permite părților să ajungă la o soluționare extrajudiciară a unui litigiu privind o cerere de despăgubire;
- y) *tranzacție consensuală* - un acord la care se ajunge în urma unei soluționări consensuale a litigiului.

Art. 3 Dreptul la acțiune

- (1) Orice persoană care a suferit un prejudiciu cauzat de o practică anticoncurențială interzisă potrivit prevederilor Legii concurenței nr.21/1996, republicată, sau ale art. 101 și/sau 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene are dreptul la repararea integrală a prejudiciului respectiv.
- (2) Dreptul la acțiune al persoanelor prejudiciate, prevăzut la alin.(1) există independent de sancțiunile aplicate de Consiliul Concurenței.
- (3) Despăgubirile integrale repun persoanele care au suferit un prejudiciu în situația în care s-ar fi aflat dacă încălcarea legislației în materie de concurență nu ar fi fost săvârșită. Acestea includ dreptul la despăgubiri pentru pierderea efectivă și pentru pierderea de profit plus plata dobânzii.
- (4) Despăgubirea integrală în temeiul prezentei legi nu conduce la o despăgubire excesivă.

Art. 4 Căi de atac

- (1) Competența de a soluționa cererile de reparare a prejudiciului cauzat de întreprinderi ca urmare a unei încălcări a legislației în materie de concurență revine Tribunalului București – secția civilă.
- (2) Acțiunile în despăgubire exercitate în temeiul prezentei legi sunt scutite de la plata taxei judiciare de timbru.

Art. 5 Divulgarea probelor

(1) În cadrul procedurilor dintr-o acțiune în despăgubire, la cererea unui reclamant care a prezentat o justificare întemeiată conținând faptele și mijloacele de probă disponibile în mod rezonabil și suficiente pentru a dovedi caracterul plauzibil al cererii sale de despăgubiri, instanța de judecată poate dispune divulgarea de către pârât sau de către un terț a probelor relevante pe care le controlează, sub rezerva condițiilor prevăzute în prezentul articol. La cererea pârâtului, instanța de judecată poate dispune divulgarea de probe relevante de către reclamant sau de către un terț. Prezentul alineat nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor pe care instanța le are în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1206/2001.

(2) Instanța poate dispune divulgarea unor elemente specificate de probă sau a unor categorii relevante de probe delimitate în motivare pe cât de precis și de strict posibil, pe baza unor elemente de fapt disponibile în mod rezonabil.

(3) Instanța limitează divulgarea probelor la ceea ce este proporțional. La stabilirea proporționalității divulgării solicitate de către o parte, instanța ia în considerare interesele legitime ale tuturor părților și terților vizați, în special:

a) măsura în care cererea sau apărarea este susținută cu fapte și probe disponibile care să justifice cererea de divulgare de probe;

b) amploarea și costul divulgării, în special pentru eventualii terți implicați, inclusiv pentru a evita căutarea de informații nespecifice, care este puțin probabil să fie relevantă pentru părțile în procedură;

c) dacă probele a căror divulgare se cere conțin informații confidențiale, în special informații privind eventualii terți, precum și ce mecanisme sunt disponibile pentru protecția unor astfel de informații confidențiale.

(4) Instanțele au competența de a dispune divulgarea de probe care conțin informații confidențiale atunci când le consideră relevante pentru acțiunile în despăgubire, cu luarea măsurilor adecvate de protecție a acestor informații.

(5) Fără ca lista de mai jos să fie exhaustivă, instanța poate adopta măsuri efective de protecție a informațiilor confidențiale, precum:

a) stergerea fragmentelor sensibile din textul documentelor;

b) desfășurarea audierilor în ședință secretă;

c) limitarea numărului de persoane autorizate să aibă acces la probea reprezentanții legali și avocații părților sau experților desemnați;

d) elaborarea rapoartelor de expertiză în mod neconfidențial cum ar fi, de exemplu, prin agregarea datelor.

e) orice alte măsuri prevăzute de lege pentru asigurarea confidențialității probelor divulgate.

(6) Interesul pe care întreprinderile îl au de a evita acțiunile în despăgubire ca urmare a unei încălcări a legislației în materie de concurență nu constituie un interes care să justifice acordarea de protecție.

(7) Persoanelor cărora li se solicită divulgarea probelor pe care acestea le dețin li se oferă posibilitatea de a fi audiate înainte ca instanța să dispună divulgarea în temeiul prezentului articol.

Art. 6 Probe incluse în dosarul unei autorități de concurență

(1) Instanța poate solicita divulgarea probelor preexistente la dosarul unei autorități de concurență numai atunci când acestea nu pot fi obținute în mod rezonabil de la o altă parte sau de la un terț.

(2) La primirea probelor solicitate autorității de concurență conform alin.(1), instanța asigură protecția corespunzătoare a documentelor ce conțin secrete de afaceri sau informații confidențiale în sensul legislației în materie de concurență.

(3) Atunci când există o decizie a unei autorități de concurență prin care este sancționată o practică anticoncurențială, în soluționarea cererilor privind acordarea de despăgubiri, instanța va putea solicita autorității de concurență documentele din cadrul dosarului care a stat la baza emiterii deciziei. În acest scop, primind aceste documente, instanța va asigura respectarea confidențialității informațiilor reprezentând secrete de afaceri, precum și a altor informații calificate drept confidențiale.

(4) Prezentul articol nu aduce atingere normelor privind liberul acces la informațiile de interes public în temeiul Legii nr. 544/2001.

(5) Prezentul articol nu aduce atingere prevederilor legislației în materie de concurență privind protecția documentelor interne ale autorităților în materie de concurență și a corespondenței dintre autoritățile în materie de concurență.

(6) La evaluarea proporționalității unei cereri de divulgare de informații, în conformitate cu prevederile art. 6 alin.(3), instanța examinează, de asemenea, următoarele:

a) dacă cererea a fost formulată în mod specific în ceea ce privește natura, obiectul sau conținutul documentelor transmise autorității de concurență sau păstrate în dosarul acesteia și nu a fost o cerere nespecifică privind documente transmise autorității de concurență;

b) dacă partea care solicită divulgarea realizează acest lucru în ceea ce privește o acțiune în despăgubire în fața instanței;

c) în legătură cu alin.(5) și (10) sau la cererea autorității de concurență, în conformitate cu alin. (11), necesitatea de a garanta eficacitatea asigurării respectării legislației în materie de concurență la nivel public.

(7) Instanța poate dispune divulgarea următoarelor categorii de probe numai după ce autoritatea de concurență, prin adoptarea unei decizii, și-a încheiat procedurile:

a) informații care au fost pregătite de o persoană fizică sau juridică în mod specific în cadrul procedurilor desfășurate de Consiliul Concurenței;

b) informații pe care Consiliul Concurenței le-a redactat și le-a transmis părților în cursul procedurilor sale; și

c) propunerile de încheiere a unei tranzacții care au fost retrase.

(8) În cadrul acțiunilor în despăgubire, instanța nu poate dispune, în niciun moment, ca o parte în proces sau un terț să divulge oricare dintre următoarele categorii de probe:

- a) declarațiile de clemență; și
- b) propunerile de încheiere a unei tranzacții.

(9) Reclamanții pot prezenta o cerere motivată pentru accesul instanței la probele menționate la alin.(6) lit.a) sau b) cu scopul exclusiv de a se asigura asupra conformității conținutului lor cu definițiile prevăzute la art.3 lit. j) și v). În cadrul acestei evaluări, instanța poate solicita asistență numai de la autoritatea de concurență competentă. Autorii probelor respective pot avea, de asemenea, posibilitatea de a fi audiați. Instanța nu oferă celorlalte părți sau unor terți accesul la probele respective.

(10) În cazul în care doar o parte din probele cerute intră sub incidența alin.(6), cealaltă parte a probelor se divulgă în conformitate cu prevederile prezentului articol, în funcție de categoria în care se încadrează.

(11) Divulgarea de probe din dosarul unei autorități de concurență, care nu se încadrează în niciuna dintre categoriile enumerate în prezentul articol poate fi dispusă în cadrul acțiunilor în despăgubire în orice moment, fără a aduce atingere prezentului articol.

(12) Instanța solicită unei autorități de concurență divulgarea de probe aflate în dosarele acestuia numai în cazul în care nicio parte sau niciun terț nu poate în mod rezonabil să furnizeze probele solicitate.

(13) Autoritatea de concurență, din oficiu, poate înainta observații instanței cu privire la proporționalitatea cererilor de divulgare de probe ce au fost prezentate acesteia.

Art.7 Limitări privind utilizarea probelor obținute exclusiv prin accesul la dosarul unei autorități de concurență

(1) Probele din categoriile enumerate la art. 6 alin.(6), care sunt obținute de către o persoană fizică sau juridică exclusiv prin accesul la dosarul unei autorități de concurență sunt considerate inadmisibile în cadrul acțiunilor în despăgubire.

(2) Până la finalizarea procedurii autorității de concurență, prin adoptarea unei decizii sau într-un alt mod, probele din categoriile enumerate la articolul 6 alin. (5) și care sunt obținute de către o persoană fizică sau juridică exclusiv prin accesul la dosarul respectivei autorități în materie de concurență sunt considerate inadmisibile în cadrul acțiunilor în despăgubire.

(3) Probele obținute de către o persoană fizică sau juridică exclusiv prin accesul la dosarul unei autorități de concurență și care nu intră sub incidența alin. (1) sau (2) pot fi utilizate în cadrul unei acțiuni în despăgubire numai de către persoana respectivă sau de către o persoană fizică sau juridică ce a succedat în drepturi persoanei respective, inclusiv o persoană care a achiziționat drepturile litigioase ale persoanei respective.

Art.8 Sancțiuni

(1) Constituie contravenții, dacă faptele nu constituie infracțiune și se sancționează cu amendă judiciară între 1.000 și 40.000 lei aplicată de către instanță părților, terților și reprezentanților legali ai acestora, următoarele:

- a) neprezentarea sau refuzul de prezentare a unei probe de către cel care o deține, la termenul fixat în acest scop de instanță;
- b) distrugerea probelor relevante;
- c) nerespectarea sau refuzul de a se conforma măsurilor dispuse de instanță pentru a proteja informațiile confidențiale;
- d) încălcarea limitărilor privind utilizarea probelor prevăzute în prezenta lege.

(2) Pentru faptele prevăzute la alin.(1), amenda judiciară se stabilește în funcție de gravitatea faptei, de către instanța în fața căreia s-a săvârșit fapta, prin încheiere executorie. Prevederile articolelor 190, 191 și 295 din Codul de procedură civilă se aplică în mod corespunzător.

Art.9 Efectul deciziilor definitive

(1) O încălcare a legislației în materie de concurență, constatată printr-o decizie definitivă a Consiliului Concurenței sau a Comisiei Europene ori printr-o hotărâre definitivă a unei instanțe judecătorești se consideră a fi stabilită în mod irefragabil, dobândind putere de lucru judecat pentru instanța de judecată investită cu soluționarea unei acțiuni în despăgubire în temeiul legislației în materie de concurență.

(2) O decizie sau hotărâre definitivă prevăzută la alin.(1) pronunțată într-un alt stat membru al Uniunii Europene poate fi folosită în fața instanței române cel puțin drept probă *prima facie* a faptului că a avut loc o încălcare a legislației în materie de concurență și, după caz, poate fi evaluată împreună cu orice alte probe aduse de părți.

Art. 10 Termene de prescripție

(1) Dreptul la acțiunea în despăgubire se prescrie în termen de 5 ani. Acesta nu începe să curgă înainte de încetarea încălcării legislației în materie de concurență și înainte ca reclamantul să fi cunoscut sau să fi trebuit, în mod rezonabil, să fi cunoscut:

- a) comportamentul adoptat și faptul că acesta constituie o încălcare a legislației în materie de concurență;
- b) faptul că încălcarea legislației în materie de concurență i-a adus un prejudiciu; și
- c) identitatea autorului încălcării.

(2) Prescripția nu începe să curgă, iar, dacă a început să curgă, ea se suspendă pe perioada în care o autoritate în materie de concurență desfășoară acțiuni în scopul investigării sau proceduri cu privire la o încălcare a legislației în materie de concurență la care se referă acțiunea în despăgubire. Prescripția nu se va împlini mai înainte de expirarea unui termen de un an de la data rămânerii definitive a deciziei de constatare a încălcării emise de către o autoritate în materie de concurență sau, după caz, de la data închiderii procedurii de investigare.

(3) Prescripția nu începe să curgă, iar, dacă a început să curgă, ea se suspendă pe durata procesului de soluționare consensuală a litigiului. Suspendarea termenului de prescripție produce efecte numai în privința părților care sunt sau au fost implicate sau reprezentate în soluționarea consensuală a litigiului.

(4) Fără a aduce atingere dispozițiilor Codului de procedură civilă în materie de arbitraj, instanțele sesizate cu privire la o acțiune în despăgubire își pot suspenda procedurile pentru maximum doi ani atunci când părțile din cadrul procedurilor respective sunt implicate în soluționarea consensuală a litigiului privind cererea vizată de acțiunea în despăgubire respectivă.

Art.11 Răspunderea în solidar

(1) Întreprinderile care au încălcat legislația în materie de concurență printr-un comportament comun sunt răspunzătoare, în solidar, pentru prejudiciul cauzat de încălcarea legislației în materie de concurență. Fiecare dintre întreprinderile respective are obligația de despăgubire integrală a prejudiciului, iar partea prejudiciată are dreptul de a solicita despăgubiri de la oricare dintre acestea până când este despăgubită integral.

(2) Fără a aduce atingere dreptului la despăgubiri integrale, astfel cum este prevăzut la art. 4, în cazul în care autorul încălcării este o întreprindere mică sau mijlocie (IMM), acesta este responsabil numai față de cumpărătorii săi direcți și indirecti în cazul în care:

a) cota sa de piață de pe piața relevantă a fost mai mică de 5 % în orice moment de pe durata încălcării legislației în materie de concurență; și

b) aplicarea normelor obișnuite de răspundere în solidar ar periclita iremediabil viabilitatea sa economică și ar atrage pierderea totală a valorii activelor sale.

(3) Excepția prevăzută la alin.(2) nu se aplică în cazul în care:

a) IMM-ul a avut un rol de inițiator al practicii aticoncurențiale sau a constrâns alte întreprinderi să participe ori să rămână parte la încălcarea respectivă; sau

b) IMM- ul a săvârșit anterior o practică anticoncurențială constatată prin decizie definitivă.

(4) Întreprinderea care beneficiază de imunitate la amendă este răspunzătoare, în solidar:

a) față de cumpărătorii sau furnizorii săi direcți și indirecti; și

b) față de alte părți prejudiciate numai în cazul în care nu se poate obține despăgubirea integrală de la celelalte întreprinderi care au fost implicate în aceeași încălcare a legislației în materie de concurență.

(5) Întreprinderea implicată într-o practică anticoncurențială se poate îndrepta cu acțiune în regres împotriva oricărei alte întreprinderi implicate în respectiva încălcare pentru a recupera contribuția plătită pe seama acestora, al cărei quantum este stabilit având în vedere răspunderea lor relativă pentru prejudiciul cauzat de încălcarea legislației în materie de concurență. Quantumul contribuției unei întreprinderi implicate în practica anticoncurențială și căreia i s-a acordat imunitate la amendă în cadrul unui program de clemență nu va depăși quantumul prejudiciului cauzat de aceasta cumpărătorilor sau furnizorilor proprii, direcți sau indirecti.

(6) În cazul în care încălcarea legislației în materie de concurență a cauzat prejudicii altor părți decât cumpărătorilor sau furnizorilor proprii direcți sau indirecti ai autorilor încălcării, quantumul oricărei contribuții din partea unui beneficiar de imunitate către alți autori ai încălcării este stabilit având în vedere răspunderea sa relativă pentru prejudiciul respectiv.

Art. 12 Transferul supraprețurilor și dreptul la despăgubiri integrale

(1) Pentru a asigura deplina eficacitate a dreptului la despăgubiri integrale, astfel cum este prevăzut la art.4, oricine a suferit un prejudiciu poate solicita despăgubiri, indiferent dacă este un cumpărător direct sau indirect al autorului încălcării, nefiind acordate despăgubirile care depășesc prejudiciul cauzat efectiv reclamantului de încălcarea legislației în materie de concurență și în absența legăturii de cauzalitate între faptă și prejudiciu.

(2) Despăgubirile pentru pierderea efectivă, la orice nivel al lanțului de aprovizionare, nu vor depăși prejudiciul sub formă de suprapreț cauzat la acel nivel.

(3) Prezentul articol nu aduce atingere dreptului unei părți prejudiciate de a solicita și de a obține despăgubiri pentru pierderea de profit cauzată de transferul parțial sau integral al supraprețului.

(4) Prevederile prezentei legi se aplică în mod corespunzător atunci când încălcarea legislației în materie de concurență se produce la nivelul aprovizionării autorului încălcării.

(5) Instanța are competența de a estima cota din suprapreț care a fost transferată la nivelul cumpărătorilor indirecti în litigiul aflat pe rolul lor.

Art.13 Invocarea transferului în apărare

(1) Pârâtul într-o acțiune în despăgubire poate invoca în apărarea sa împotriva unei cereri de despăgubiri faptul că reclamantul a transferat integral sau parțial supraprețul rezultat din încălcarea legislației în materie de concurență.

(2) Sarcina probei privind transferul supraprețului revine pârâtului, care poate solicita divulgarea de informații din partea reclamantului sau din partea terților.

Art.14 Cumpărătorii indirecti

(1) Atunci când într-o acțiune în despăgubire existența unei cereri de despăgubiri sau cuantumul despăgubirilor care trebuie acordate depinde de faptul dacă un suprapreț a fost transferat reclamantului sau de măsura în care un suprapreț a fost transferat reclamantului, luând în considerare practica comercială potrivit căreia creșterile de prețuri sunt transferate în aval de-a lungul lanțului de aprovizionare, sarcina probei pentru a dovedi existența și amploarea unui astfel de transfer revine reclamantului, care poate solicita, în mod rezonabil, divulgarea de informații din partea pârâtului sau din partea terților.

(2) În situația menționată la alin.(1), cumpărătorul indirect se consideră că a dovedit existența transferului asupra sa atunci când acesta a arătat că:

a) pârâtul a săvârșit o încălcare a legislației în materie de concurență;

b) încălcarea legislației în materie de concurență a avut ca rezultat un suprapreț pentru cumpărătorul direct al pârâtului; și

c) a achiziționat bunurile sau serviciile care au făcut obiectul încălcării legislației în materie de concurență sau a achiziționat bunuri sau servicii rezultând din respectivele bunuri sau servicii ori conținând respectivele bunuri sau servicii.

(3) Prevederile alin.(2) nu se aplică în cazul în care pârâtul poate demonstra, în mod rezonabil, că supraprețul nu a fost transferat sau nu a fost transferat integral cumpărătorului indirect.

Art.15 Acțiuni în despăgubire introduse de reclamanți de la niveluri diferite ale lanțului de aprovizionare

(1) Pentru a se evita ca acțiunile în despăgubire din partea unor reclamanți de la niveluri diferite ale lanțului de aprovizionare să ducă la o răspundere multiplă sau la absența răspunderii autorului încălcării, în evaluarea îndeplinirii cerințelor privind sarcina probei rezultate din aplicarea art.13 și 14, instanțele sesizate cu privire la o acțiune în despăgubire pot lua în considerare, în mod corespunzător, oricare dintre următoarele:

- a) acțiunile în despăgubire care sunt legate de aceeași încălcare a legislației în materie de concurență, dar sunt introduse de reclamanți de la alte niveluri ale lanțului de aprovizionare;
- b) hotărârile pronunțate în acțiunile în despăgubire astfel cum sunt menționate la litera a);
- c) informațiile relevante care aparțin domeniului public și care rezultă din cazuri de asigurare a respectării legislației în materie de concurență la nivel public.

Art. 16 Cuantificarea prejudiciului

(1) Instanța are competența de a estima quantumul prejudiciului în litigiul aflat pe rolul lor.

(2) Se prezumă că încălcările sub forma unor carteli provoacă prejudicii. Autorul încălcării poate răsturna o astfel de prezumție.

(3) În cadrul unei proceduri referitoare la o acțiune în despăgubire, Consiliul Concurenței poate, la cererea instanței, să acorde asistență acesteia în vederea determinării quantumului despăgubirilor, dacă autoritatea de concurență consideră adecvată această asistență.

Art. 17 Efectele tranzacțiilor consensuale

(1) În urma unei tranzacții consensuale, cererea părții prejudiciate care a încheiat tranzacția este redusă cu cota din prejudiciul cauzat acesteia de către coautorul încălcării legislației în materie de concurență cu care a încheiat tranzacția.

(2) Partea restantă din cererea părții prejudiciate care a încheiat tranzacția consensuală poate fi pretinsă numai coautorilor încălcării care nu au încheiat tranzacția. Coautorii încălcării care nu au încheiat tranzacția nu pot recupera o contribuție pentru partea restantă din cererea părții prejudiciate din partea coautorului încălcării care a încheiat tranzacția.

(3) Prin excepție de la prevederile alin.(2), în cazul în care coautorii încălcării care nu au încheiat o tranzacție nu pot plăti despăgubirile care corespund părții restante a cererii din partea părții prejudiciate care a încheiat tranzacția, partea prejudiciată care a încheiat tranzacția poate pretinde partea restantă din cerere coautorului încălcării care a încheiat tranzacția. Această excepție poate fi exclusă în mod expres prin acordul de tranzacție consensuală.

(4) La determinarea quantumului contribuției pe care un coautor al încălcării îl poate recupera de la oricare alt coautor al încălcării în conformitate cu partea de răspundere care revine fiecăruia pentru prejudiciul adus de încălcarea legislației în materie de concurență, instanța ține cont în mod corespunzător de orice despăgubiri plătite în temeiul unei tranzacții consensuale în care este implicat coautorul încălcării.

Art. 18 Completarea cu dreptul comun

Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile Codului de procedură civilă și Codului civil, în măsura în care acestea nu contravin prevederilor europene în domeniu.

Art. 19 Aplicarea în timp

- (1) Prevederile de fond ale prezentei legi, inclusiv cele referitoare la sarcina probei nu se aplică retroactiv .
- (2) Celelalte prevederi ale prezentei legi se aplică acțiunilor în despăgubire introduse după 26 decembrie 2014

Art.20 Intrarea în vigoare

- (1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 27 decembrie 2016.

Prezenta lege transpune Directiva 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene.